

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ,
ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
ВІДДІЛЕННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЦИВІЛІСТИЧНА ПЛАТФОРМА»

СТАН І ЗАСАДИ РЕФОРМУВАННЯ ЦИВІЛЬНОГО ТА ЖИТЛОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

**Матеріали XXII науково-практичної
конференції, присвяченої 102-й річниці з дня народження
доктора юридичних наук, професора,
член-кореспондента АН УРСР, ректора Харківського
юридичного інституту (1962–1987 рр.)
В. П. Маслова**

(Харків, 9 лютого 2024 рок)

Харків
«ЕКУС»
2024

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
рішенням кафедри цивільного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 9 від 13 лютого 2024 р.)*

Організаційний комітет конференції

Гетьман А. П. – доктор юридичних наук, професор, ректор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, академік НАПрН України (голова оргкомітету конференції);

Журавель В. А. – доктор юридичних наук, професор, в. о. президента НАПрН України, академік НАПрН України (заступник голови оргкомітету конференції);

Лученко Д. В. – доктор юридичних наук, професор, проректор з наукової роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (член оргкомітету конференції);

Спасибо-Фатєєва І. В. – доктор юридичних наук, професор, в. о. завідувача кафедри цивільного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, член-кореспондент НАПрН України (член оргкомітету конференції);

Яроцький В. Л. – доктор юридичних наук, професор, в. о. завідувача кафедри цивільно-правової політики, права інтелектуальної власності та інновацій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, член-кореспондент НАПрН України (член оргкомітету конференції);

Ходико Ю. Є. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (секретар конференції)

© Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2024

© Національна академія правових наук України, 2024

© Громадська організація «Цивілістична платформа»

© Вид-во «ЕКУС», 2024

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#Text> (дата звернення: 12.01.2024).

3. Кузнецова Н. С. Цивільне право України на шляху оновлення. Цивільне право України: нові виклики і перспективи розвитку: матеріали XVIII міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 98-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР В. П. Маслова (Харків, 28 лют. 2020 р.). Харків: Право, 2020. 480 с.

Пономаренко О. М.,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права імені проф. О. І. Протцєвського ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, доцент кафедри правового регулювання економіки ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Orcid.org/0000-0001-6394-1834 o.ponomarenko@hnpu.edu.ua

ЗДІЙСНЕННЯ ТА ЗАХИСТ МАЙНОВИХ ПРАВ ПОДРУЖЖЯ НА КОРПОРАТИВНИЙ ПАЙ ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВА СПІЛЬНОЇ СУМІСНОЇ ВЛАСНОСТІ

Інвестування до статутного капіталу господарського товариства за рахунок спільного майна подружжя породжує додаткові проблеми як для самого подружжя, так і для третіх осіб (юридичної особи та її учасників), чії інтереси залежать від здійснення подружжям права власності та корпоративних прав. У більшості випадків ці проблеми обумовлені відсутністю спеціальних норм цивільного, сімейного та корпоративного законодавства, якими встановлюються особливі правила здійснення подружжям права власності на об'єкти, пов'язані з таким інвестуванням. У зв'язку з цим важливим є не тільки окреслити наявні проблеми, а й запропонувати шляхи їх вирішення.

1. Проблема отримання згоди того з подружжя, який не є учасником господарського товариства, на вчинення правочинів з об'єктом права спільної сумісної власності.

З метою комплексного розуміння цієї проблеми необхідно, перш за все, окреслити види правочинів, які спрямовані на розпорядження

об'єктом спільної сумісної власності, що вчиняються в процесі інвестування до статутного капіталу корпорації.

Оскільки метою внесення вкладу до формування статутного капіталу господарського товариства є передача права власності на майно, що вноситься як вклад, від учасника (засновника) юридичній особі, то передачу вкладу слід розглядати як правочин, спрямований на розпорядження спільним майном подружжя.

До другого виду таких правочинів належить правочин щодо розпорядження часткою у статутному капіталі господарського товариства. І в судовій практиці, і в доктрині корпоративного права усталеною є позиція, згідно з якою у зв'язку із внесенням вкладу до статутного капіталу господарського товариства учасник набуває корпоративних прав та право власності на частку в статутному капіталі юридичної особи. При чому саме частка у статутному капіталі є оборотоздатним майновим благом, яке належить до категорії майнових прав (безтілесного майна). Оскільки право власності на частку виникає у зв'язку із внесенням вкладу за рахунок спільного майна подружжя, то частка у статутному капіталі також має правовий режим спільної сумісної власності.

Слід зазначити, що спеціальних правил, які б визначали порядок розпорядження об'єктом спільної сумісної власності, у межах корпоративних правовідносин, ані сімейним, ані цивільним, ані корпоративним законодавством не передбачено. У зв'язку з цим слід застосовувати загальні правила про вчинення правочинів, спрямованих на розпорядження об'єктом спільної сумісної власності. Згідно з такими правилами, розпорядження об'єктом спільної сумісної власності здійснюється за взаємною згодою подружжя. Водночас якщо правочин вчиняє один із подружжя, то згода іншого з подружжя презюмується, якщо закон не вимагає одержання активної згоди в певній формі (простій письмовій або письмовій з нотаріальним посвідченням). Як правило, отримання згоди у певній формі залежить або від форми правочину, на вчинення якого має бути отримана така згода (якщо є згода на укладення договору, що потребує нотаріального посвідчення та (або) державної реєстрації, то згода повинна бути нотаріально посвідчена), або від цінності предмета правочину (згода на вчинення правочину з розпорядження цінним майном має бути отримана у письмовій формі).

На жаль, не можливо відповісти на питання, чи є правочин щодо внесення вкладу або розпорядження часткою у статутному капіталі пра-

вочином, спрямованим на розпорядження цінним майном. Відповіді на це питання немає ні в доктрині, ні в судовій практиці. Тому навряд чи слід застосовувати це правило до названих правочинів.

Якщо як вклад передається право власності на нерухоме майно, то згода чоловіка або дружини, який не є учасником (засновником) товариства, має бути отримана в письмовій формі, і підлягає нотаріальному посвідченню.

У всіх інших випадках діє загальне правило про презумпцію згоди другого з подружжя.

Проблема полягає в тому, що згідно з ч. 2 ст. 65 СК дружина, чоловік має право на звернення до суду з позовом про визнання договору недійсним як такого, що укладений іншим із подружжя без її, його згоди, якщо цей договір виходить за межі дрібного побутового. Не викликає сумнівів, що правочин, спрямований на внесення вкладу та розпорядження часткою у статутному капіталі, не є дрібним побутовим, а тому вони можуть бути оскаржені тим із подружжя, який не давав згоду на вчинення цього правочину.

Звертає на себе увагу той факт, що закон пов'язує право на оспорування правочину лише з відсутністю згоди другого з подружжя на його вчинення. Таким чином, у законі закріплена досить проста процедура оскарження правочину, вчиненого без згоди іншого з подружжя. У цьому є позитивні моменти, які виражаються в підвищених гарантіях захисту прав того з подружжя, який не бере участі у вчиненні правочину, спрямованого на розпорядження спільним майном (достатньо лише довести факт відсутності такої згоди). Але в такій простій процедурі, є і негативні прояви. Вони полягають у тому, що визнання правочину недійсним як такого, що вчинений без згоди другого з подружжя, та застосування наслідків його недійсності, впливає не лише на другого з подружжя, а й на інших осіб – на добросовісного контрагента, а також на інтереси юридичної особи та інших її учасників. Проста процедура визнання таких правочинів недійсними вносить у корпоративні відносини елемент нестабільності.

Усвідомлюючи ці проблеми, Верховний Суд у Постанові від 29 червня 2021 року за справою №916/2813/18 застосовує принцип добросовісності і зазначає, що презумпція розпорядження спільним майном одним з подружжя за згодою другого з подружжя встановлена саме на користь добросовісного набувача прав на таке майно. Тому укладення одним з подружжя договору щодо розпорядження спільним майном без згоди другого з подружжя може бути підставою для визнання такого договору

недійсним лише в тому разі, якщо суд встановить, що третя особа (контрагент за таким договором) діяла недобросовісно, зокрема знала чи за обставинами справи не могла не знати про те, що майно належить подружжю на праві спільної сумісної власності і що той з подружжя, хто укладає договір, не отримав згоди на це другого з подружжя.

Однак, не визиває сумнівів той факт, що ця проблема потребує перш за все законодавчого вирішення. У законі необхідно встановити обов'язкове нотаріальне посвідчення правочинів, спрямованих на внесення вкладу до статутного капіталу господарського товариства та правочинів, спрямованих на розпорядження корпоративним паєм. Це потягне також необхідність отримання письмовій формі згоди іншого з подружжя з обов'язковим нотаріальним посвідченням. Контроль за дотриманням цієї вимоги здійснюватиметься нотаріусом. Таким чином, будуть створені гарантії прав іншого з подружжя, та третіх осіб, на інтереси яких впливає законність такого правочину.

2. Проблема поділу подружжям корпоративного паю як об'єкта спільної сумісної власності.

У зв'язку з тим, що частка у статутному капіталі господарського товариства є об'єктом права спільної сумісної власності, то на практиці гостро постає питання щодо можливості та способів поділу цього майна між подружжям. Актуальності цій проблемі додає той факт, що існує нерозривний зв'язок між часткою у статутному капіталі, як об'єктом права спільної сумісної власності, та корпоративними правами, які належать виключно тому з подружжя, який є учасником господарського товариства. Поділ частки між подружжям означитиме, що розшириться коло учасників юридичної особи за рахунок придбання корпоративних прав іншим з подружжя, що не завжди може бути позитивним для юридичної особи та інших її учасників.

Спеціальних правил, які б визначали правовий режим корпоративного паю, у разі поділу майна подружжя також законом не передбачено. У зв'язку з цим корпоративний пай як майнове право належить до подільних речей і може підлягати поділу в натурі.

Поділ спільного майна подружжя може бути здійснено добровільно та в судовому порядку. Добровільно поділ майна, до складу якого може входити і корпоративний пай, реалізується шляхом укладення договору про поділ майна. У чинному законодавстві жодних вимог щодо договору про поділ корпоративного паю не передбачено. Однак, оскільки в по-

дальшому такий договір потягне за собою перерозподіл часток у статутному капіталі між учасниками та реєстрацію в ЄДР нового учасника, то доцільним є закріпити в законодавстві вимогу щодо необхідності укладення такого договору в письмовій формі з обов'язковим нотаріальним посвідченням. Необхідність нотаріального посвідчення такого договору зумовлена також і тим, що статутом, корпоративним договором може бути обмежене право на поділ корпоративного паю, що потребує контролю за його дотриманням.

У разі ж судового поділу спільного майна подружжя, до складу якого входить частка у статутному капіталі юридичної особи, доцільним є встановлення в законі такого самого спеціального правового режиму корпоративного паю, який встановлений для речей, призначених для професійних занять одного з подружжя. У такому разі корпоративний пай не підлягатиме поділу в натурі, він буде судом присуджуватися тому з подружжя, який володіє корпоративними правами. При цьому вартість його враховуватиметься при присудженні іншого майна іншому з подружжя. Таким чином, будуть дотримані права подружжя, інтереси юридичної особи та інших її учасників.

Слід зазначити, що названими проблемами не обмежується весь комплекс складнощів, які виникають у подружжя та інших осіб у разі здійснення інвестування до статутного капіталу господарського товариства за рахунок спільного майна подружжя. Однак, на прикладі зазначених проблем, можна зробити загальний висновок про необхідність реформування законодавства у цій сфері. Це допоможе вирішити більшість із них.

Порозова І. Ю.,

аспірантка Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова

ВІДМОВА ВІД ОBOB'ЯЗKOBИX ПPOФІЛAKTИЧНИX ЩEПЛЕНЬ ЯK СПOCІБ САМOЗАХИСТУ ЦИВІЛЬНИХ ПPAВ ТА ІНTEPECІВ ПАЦІЄНТА

Медична допомога надається фізичній особі-пацієнту лише за її згодою. При цьому така особа має право надати згоду, а також має

ЗМІСТ

ПАМ'ЯТІ ВАСИЛЯ ПИЛИПОВИЧА МАСЛОВА	5
---	---

ПЕРША ПЛАТФОРМА ПРАВО ВЛАСНОСТІ

Спасибо-Фатеева І. В. АНАЛІЗ ПРАВА ВЛАСНОСТІ – ЗМІНА ВЕКТОРА ПРОБЛЕМАТИКИ	8
Первомайський О. О. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПІДґРУНТЯ ВНОРМУВАННЯ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ ТА ІНШИХ РЕЧОВИХ ВІДНОСИН	12
Майданик Р. А. ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ РЕКОДИФІКАЦІЇ	15
Prof. Dr. Michael Beurskens PROPERTY IN THE DIGITAL AGE – CONNECTED PRODUCTS, SMART LOCKS & REMOTE CONTROL	31
Гнатів О. М. ЗАХИСТ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ДЕРЖАВИ: ОКРЕМІ ДУМКИ	35

ДРУГА ПЛАТФОРМА ЖИТЛОВЕ ПРАВО

Цюра В. В. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА ПРОЖИВАННЯ У СВІТЛІ ПРОЦЕСУ ОНОВЛЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	39
Günter Reine SOME THOUGHTS ON THE TRANSFER OF FUTURE REAL ESTATE UNDER GERMAN LAW	42
Комнатний С. О. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ОРЕНДИ В УКРАЇНІ ...	51
T. S. Fisher THE HOUSING CRISIS IN THE UNITED STATES	55
Галянтич М. К. ОСУЧАСНЕННЯ ЗАСАД РЕФОРМУВАННЯ ЖИТЛОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ	57
В. І. Труба ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЖИТЛОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА: ПРОБЛЕМИ РЕКОДИФІКАЦІЇ	62

Заїка Ю. О.	ДО РОЗРОБКИ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ЖИТЛА	65
Лічман Л. Г.	ПІДСТАВИ ВТРАТИ ПРАВА КОРИСТУВАННЯ ЖИТЛОМ КОЛИШНІМИ ЧЛЕНАМИ СІМ'Ї ВЛАСНИКА ЖИТЛА.....	69
Пучковська І. Й.	ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛОЖЕНЬ СТ. 109 ЖИЛОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПРИ ЗВЕРНЕННІ СТЯГНЕННЯ НА ПОТЕЧНЕ МАЙНО	74
Аврамова О. Є.	СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЖИТЛОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	77
Замуравкіна Р. М.	ЗАМІНА НАЙМАЧА У ДОГОВОРІ КОМЕРЦІЙНОГО НАЙМУ (ОРЕНДИ) ЖИТЛА.....	81
Печений О. П.	ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ЖИТЛА У КОНТЕКСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПРИЙНЯТТЯ СПАДЩИНИ	82
Кочин В. В.	РЕГУЛЮВАННЯ ЖИТЛОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ.....	86
Сурженко О. А.	ПРО СУЧАСНИЙ СТАН РЕГУЛЮВАННЯ ЖИТЛОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ	89
Ус М. В.	ЗАХИСТ ПРАВ НА ДОПОМІЖНІ ПРИМІЩЕННЯ У ДВОКВАРТИРНОМУ ЖИТЛОВОМУ БУДИНКУ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	93
Янишен В. П.	ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЖИТЛОВОГО СЕРТИФІКАТА НА ПРИДБАННЯ ОБ'ЄКТА ЖИТЛОВОЇ НЕРУХОМОСТІ.....	95

III. РІЗНЕ

Баранова Л. М.	ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ОДНОСТОРОННЬОГО ПРАВОЧИНУ ДЛЯ ІНШИХ УЧАСНИКІВ ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИН.....	101
Біляєв О. О.	РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ. ЦИВІЛІСТИЧНИЙ ПОГЛЯД.....	105

Бондар Н. П.	ОПІКА ТА ПІКЛУВАННЯ НАД ОСОБАМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ РЕФОРМУВАННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА	109
Бондаренко К. С.	НЕПОЙМЕНОВАНИ ДОГОВОРИ ТА НЕПОЙМЕНОВАНИ СПОСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ В НАУЦІ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ЗАКОНОДАВСТВІ.....	113
Борисова В. І., Казанцев С. В.	ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «БЛИЗЬКІ РОДИЧІ» У СПАДКОВОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ.....	117
Борисов І. В.	СТАРТАПИ: СУТНІСТЬ ТА СОЦІАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ	122
Долгополова Л. М.	МІСЦЕ СПОРТИВНОГО ПРАВА В СИСТЕМІ ПРАВА УКРАЇНИ.....	126
Донець А. Г.	ВИЗНАЧЕННЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ: АНАЛІЗ ЗАПРОПОНОВАНИХ ЗМІН ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВІРТУАЛЬНІ АКТИВИ»	129
Жорнокуй Ю. М.	ПРОБЛЕМИ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА, СТВОРЕНИХ ІНОЗЕМНОЮ КРАЇНОЮ, В РАМКАХ ЇЇ ЮРИСДИКЦІЙНОГО ІМУНІТЕТУ	134
Зеліско А. В.	КОМПАНІЇ «GATEKEEPERS» ЯК УЧАСНИКИ ЦИФРОВОГО РИНКУ.....	138
Зозуляк О. І.	СУЧАСНИЙ ІНСТИТУТ ЗАХИСТУ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ: ДОСЯГНЕННЯ ДОКТРИНИ ТА СУДОВОЇ ПРАКТИКИ	142
Карнаух Б. П.	УСТАНОВЛЕННЯ ПРИЧИННОГО ЗВ'ЯЗКУ МІЖ ШКОДОЮ ТА ВІЙНОЮ У ПРАКТИЦІ КОМПЕНСАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ООН	149
Кириченко В. В.	СТОРОНИ ДОГОВОРУ ПРО НАДАННЯ ТЕЛЕМЕДИЧНИХ ПОСЛУГ	153
Кириченко Т. С.	ПРАВО НА ПОВАГУ ПРИВАТНОГО ТА СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ....	158

Комісарова Т. О.	ОСОБЛИВОСТІ ЗМІСТУ ДОГОВОРУ ПРО НАДАННЯ ТАРГЕТИНГОВИХ ПОСЛУГ	162
Коробцова Н. В.	ЗАХИСТ ПРАВ НА ЕМБРІОН IN VITRO: СТАН ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ	165
Кохановська О. В.	ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ ОНОВЛЕННЯ НОРМ ПРО ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ КНИГИ ЧЕТВЕРТОЇ ЦК УКРАЇНИ	169
Кохановський В. О.	СТАН І ЗАСАДИ РЕФОРМУВАННЯ ОСНОВНИХ ІНДИВІДУАЛІЗУЮЧИХ ЮРИДИЧНУ ОСОБУ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ НА НАЙМЕНУВАННЯ І МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ	173
Кройтор В. А.	ПРОЦЕСУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ У МАСОВИХ (ГРУПОВИХ) ТА ПОХІДНИХ ПОЗОВАХ	177
Кулик М. М.	МІЖНАРОДНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА НОВАЦІЇ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В КРАЇНАХ ЄС: ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН ПРИ ВИРІШЕННЯ СПОРІВ ТА ЗАХИСТІ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ НА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ	182
Кухарев О. Є.	ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ СКЛАДУ СПАДЩИНИ, ЩО ВІДКРИЛАСЯ ПІСЛЯ СМЕРТІ САМОЧИННОГО ЗАБУДОВНИКА	185
Маліновська І. М.	ДО ПИТАННЯ НЕОРИГІНАЛЬНОГО ОБ'ЄКТА, ЗГЕНЕРОВАНОГО КОМП'ЮТЕРНОЮ ПРОГРАМОЮ	190
Маслова-Юрченко К. О., Музика Т. О.	ЗАКОННИЙ ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ВЛАСНОСТІ ПОДРУЖЖЯ ЗА ЧИННИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА	193
Миронова Г. А.	ЦІННІСНІ ЗАСАДИ РЕФОРМУВАННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА, ЯКИМ РЕГУЛЮЮТЬСЯ ПРАВОВІДНОСИНИ З НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ	198

Морозова С. Є.	ЗАХИСТ ЖИТЛОВИХ ПРАВ ОСІБ, ВИЗНАНИХ НЕДІЄЗДАТНИМИ	203
Мошак Г. Г.	ПРИВАТНОПРАВОВІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО СУДНОПЛАВСТВА (за матеріалами харківської та нідерландської правової школи)	206
Науменко М. В.	ЗЛОВЖИВАННЯ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ПРАВА НА ЗАХИСТ ОСІБ ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА	210
Nekit K.	SOME ASPECTS OF CUSTOMER RIGHTS PROTECTION IN TIMESHARE CONTRACTS	215
Нікітенко В. В.	ОБ’ЄКТ САМОЧИННОГО БУДІВНИЦТВА ЯК САМОСТІЙНИЙ ОБ’ЄКТ НЕРУХОМОГО МАЙНА	219
Отцевич Є. Ю.	ПРАВОВА ПРИРОДА ПРОЦЕНТІВ ЗА НЕПРАВОМІРНЕ КОРИСТУВАННЯ ГРОШОВИМИ КОШТАМИ	222
Пак О. В.	ПРЕДМЕТ ПУБЛІЧНОГО ДОГОВОРУ ПРО НАДАННЯ ПОСЛУГ З ОН-ЛАЙН ТРЕНУВАННЯ	227
Панова Л. В.	ДЕЯКІ АСПЕКТИ МЕТОДОЛОГІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗРАХУНКОВИХ ВІДНОСИН	231
Пленюк М. Д.	ПРО ЮРИДИЧНІ ФАКТИ В КОНТЕКСТІ РЕКОДИФІКАЦІЇ ЦК УКРАЇНИ ТА РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ ВІДНОСИН	236
Пономаренко О. М.,	ЗДІЙСНЕННЯ ТА ЗАХИСТ МАЙНОВИХ ПРАВ ПОДРУЖЖЯ НА КОРПОРАТИВНИЙ ПАЙ ЯК ОБ’ЄКТ ПРАВА СПІЛЬНОЇ СУМІСНОЇ ВЛАСНОСТІ	240
Порозова І. Ю.	ВІДМОВА ВІД ОБОВ’ЯЗКОВИХ ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЩЕПЛЕНЬ ЯК СПОСІБ САМОЗАХИСТУ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ПАЦІЄНТА	244
Савченко П. Д.	ДО ПИТАНЬ ВИЗНАЧЕННЯ ДЕФІНІЦІЇ «ВЕБ-САЙТ» В АСПЕКТІ РЕФОРМУВАННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА	249

Сіщук Л. В.	УДОСКОНАЛЕННЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ, УЧАСНИКОМ ЯКИХ Є ДЕРЖАВА	253
Харитонов С. О., Харитонova О. І.	СТАН РЕФОРМУВАННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА: ПРОБЛЕМИ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ ВИРІШЕННЯ	258
Чалий Ю. І.	ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПОІНФОРМОВАНОЇ ОДНОСТОРОННЬОЇ ВІДМОВИ ВІД ДОГОВОРУ	263
Шимон С. І.	ЦИФРОВИЙ КОНТЕНТ ЯК ОБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ У СВІТЛІ НОВІТНІХ ЗАКОНОДАВЧИХ РІШЕНЬ	269
Якубівський І. Є.	СТРУКТУРА КНИГИ 4 ЦК УКРАЇНИ: ДЕЯКІ МІРКУВАННЯ В КОНТЕКСТІ РЕКОДИФІКАЦІЇ	272
Яркіна Н. Є.	ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВА НА ВИЛУЧЕННЯ АВТОРСЬКИХ АБО СУМІЖНИХ ПРАВ З УПРАВЛІННЯ.....	277
Iasechko Svitlana	GENETIC INFORMATION: LEGAL CHALLENGES IN EUROPE AND REGULATORY ASPECTS IN UKRAINE.....	281

С76 **Стан і засади реформування цивільного та житлового законодавства України** : матеріали ХХІІ наук.-практ. конф., присвяч. 102-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР, ректора Харківського юридичного інституту (1962–1987 рр.) В. П. Маслова (Харків, 9 лют. 2024 р.). – Харків : ЕКУС, 2024. – 294 с.

ISBN 978-617-7934-26-3

У збірнику представлено матеріали чергової, вже 22-ї міжнародної науково-практичної конференції, проведення якої було започатковано у 2003 р. і яка присвячується в цей раз 102-й річниці з дня народження доктора юридичних наук, професора Василя Пилиповича Маслова.

Захід традиційно зібрав учених-цивілістів закладів вищої освіти, провідних наукових установ України, США, Німеччини й практичних працівників, які розглянули актуальні проблеми приватного права (цивільного, житлового і права інтелектуальної власності).

Видання адресоване науковим працівникам, аспірантам, викладачам закладів юридичної вищої освіти (факультетів ЗВО), а також працівникам суду, адвокатури, органів юстиції, практикуючим юристам, іншим особам, які вивчають і застосовують цивільне, житлове законодавство.

Посилання на відеозапис конференції : <https://www.youtube.com/watch?v=Qppr1WDspVg>

УДК 347(477):005.342

Наукове видання

СТАН І ЗАСАДИ РЕФОРМУВАННЯ ЦИВІЛЬНОГО ТА ЖИТЛОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

**Матеріали ХХІІ науково-практичної конференції, присвяченої 102-й
річниці з дня народження доктора юридичних наук, професора,
член-кореспондента АН УРСР, ректора Харківського юридичного
інституту (1962–1987 рр.) В. П. Маслова**

(Харків, 9 лютого 2024 рок)

Відповідальний за випуск *І. В. Снасибо-Фатєєва*

Видається в авторській редакції

Підписано до поширення через мережу Інтернет 04.03.2024.
Відповідає формату друкованого видання 60×84 1/16, Гарнітура Times.
Обл.-вид. арк. 16. Вид. № 04-03-2024.

Видавництво «ЕКУС»
Україна, 61057, Харків, вул. Дарвіна, 19
Тел. (+38067) 928-2209
E-mail: ecugroup@gmail.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції — серія ДК № 6841 від 11.07.2019 р.